

А. М. Новицький,
доктор юридичних наук,
старший науковий співробітник

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕРНЕТ

Стаття присвячена дослідженню правового регулювання суспільних відносин Інтернет. Аналізуються різні підходи та класифікаційні особливості правового регулювання Інтернет як технологічної мережі та як особливо середовища, в якому здійснюються комунікативні відносини.

Визначається провідна роль держави у регулюванні мережі Інтернет та встановленні законодавчого забезпечення, при цьому відзначається важливість саморегулюючих відносин. У статті аналізуються діяльність спеціально уповноважених органів, що здійснюють свою діяльність щодо забезпечення функціонування мережі Інтернет. Зроблені відповідні висновки та надані рекомендації.

Ключові слова: Інтернет, міжнародні відносини, управління Інтернетом, правове регулювання суспільних відносин.

Постановка проблеми та її актуальність.

Сучасні теорії становлення інформаційного світу тісно пов'язані із розумінням важливості інформації, із можливістю забезпечити усі елементи життя відповідним рівнем знань і можливістю отримати ці знання. Розвиток технологічних, технічних процесів у суспільстві продовжується і неминуче пов'язаний із задоволенням потреб людства. Проте все чіткіше вимальовується необхідність у інформаційному забезпеченні економіки, політики, суспільних відносин. Більшість людей пов'язують етап формування інформаційного суспільства із розвитком всесвітньої інформаційної мережі – Інтернет.

Аналіз досліджень та публікацій. Багато зарубіжних учених у своїх роботах доводять, що людство вступило в еру інформаційних відносин. Вивчивши теорії Е. Тофлера, М. Кастельса, Ф. Уебстера, Д. Бела, можна зрозуміти еволюційні перетворення у суспільних відносинах, економіці, побуті.

Виклад основного матеріалу. Зазначимо, що проблеми правового регулювання Інтернет постійно стають темою диспутів. Одні говорять про неможливість правового регулювання Інтернет, проте, що фактично сама мережа створювалася для вільного доступу та спілкування без правових обмежень, а основні правила поведінки в Інтернет встановлюються самими учасниками цих суспільних відносин. Тобто йдеться про саморегулюючу систему, яка має виключно внутрішні правила поведінки, прописані у різних кодексах поведінки, правилах користування тощо. Даними підходами до регулювання суспільних відносин у мережі заперечується провідна роль держави у забезпе-

ченні правопорядку та встановленні певних правил – законів. Такий підхід щодо ролі держави у регулюванні мережі Інтернет та встановленні законодавчого регулювання пов'язаний з генезисом мережі. У більшості країн світу мережа Інтернет розвивалась академічними спільнотами, які розробляли та використовували внутрішні регулятивні інструменти. Досить незначне поширення та чіткі внутрішні правила поведінки давали можливість регулювати суспільні відносини на перших етапах розвитку мережі Інтернет. Проте поява та бурхливий розвиток комерційних відносин у мережі Інтернет, створення умов для вільного широкого доступу всіх людей, з різними намірами, бажаннями, особливостями виховання тощо загострили проблеми суспільного регулювання взаємозв'язків між окремими громадянами, групами осіб. Виникла потреба в регулюванні суспільних відносин, пов'язаних із підприємницькою діяльністю, із обігом цифрових продуктів (аудіо, відео, програмного забезпечення тощо). У мережі почали надаватися платні послуги. Усе це стало причиною необхідного впливу держави на правове регулювання суспільних відносин у Інтернет. Академічні групи, які на першому етапі забезпечували правила поведінки, уже не в змозі їх підтримувати. Це пов'язано із багатьма чинниками:

- великою кількістю користувачів;
- великою кількістю інформації, яка постійно створюється, зберігається, накопичується, використовується в Інтернет;
- неможливістю реально вплинути на окремі негативні тенденції суспільних відносин в мережі;

- небажанням окремих груп врегулювати ці відносини з метою більшого залучення користувачів;
- протидія правовому регулюванню суспільних відносин в Інтернет з метою отримання неконтрольованих прибутків тощо.

Водночас, Інтернет не має чітко виражених державних кордонів, без особливих зусиль за допомогою спеціальних програм (наприклад, ICQ, KIP та інші) можна вільно вести діалог з користувачами Інтернет із будь-якої точки світу, переказати електронні гроші можна в будь-яку точку світу, не виходячи із власного будинку (і що є важливо – без допомоги банківських установ). Тому класична форма правового регулювання суспільних відносин, що виникли в сфері застосування Інтернет, вже не є ефективною. Саме застосування правової системи в межах однієї держави значно звужує, а інколи практично унеможливує визначення юрисдикційної приналежності конкретного правочину. Усе це негативно впливає на «віртуальне середовище», у якому досить часто спостерігається деліктна поведінка окремих користувачів, що не сумісна з основами суспільної моралі людства.

Щодо правового регулювання суспільних відносин у Інтернет, пов'язаних з приватно-правовими відносинами, то необхідно відзначити, що існує декілька правових конструкцій, які забезпечують необхідну систему правового застосування. Насамперед, це стосується юрисдикції правового регулювання тих чи інших суспільних відносин, пов'язаних із застосуванням Інтернет. Очевидною є потреба у застосуванні законів міжнародного приватного права до цих відносин і взяття за основу колізійної прив'язки – закону найбільш тісного зв'язку наслідків з правовою системою. Застосування цієї колізійної норми дозволить уникнути необхідності встановлення місця реєстрації тієї чи іншої доменної адреси, встановлення юрисдикції у відносинах, коли реєстрація сайту здійснена за межами України, а правопорушник знаходиться в межах юрисдикції України та дії, які є деліктними, були здійснені на території України і, відповідно, наслідки здійснення таких деліктних відносин також найбільше прив'язані до української правової системи.

Поєднання класичних методів правозастосування на міжнародному рівні може значно полегшити вирішення багатьох юридичних

колізій у сфері регулювання суспільних відносин у мережі Інтернет. Проте є такі суспільні відносини, які не можна врегулювати сучасними правовими нормами. Розвиток науки та техніки, поява нових суспільних відносин, поява нових термінів, поява нових об'єктів правового регулювання зобов'язують встановлювати нові правила відносин у суспільстві.

На нашу думку, врегулювання правового забезпечення суспільних відносин у всесвітній мережі Інтернет можливе через створення наддержавного конгломерату інститутів управління, типові закони якого будуть регулювати суспільні відносини в Інтернет та імплементуватися до національних законодавств. Дані закони стануть основою міжнародного віртуального права.

Міжнародний досвід правового регулювання показує, що для створення нормативних документів і якихось конкретних рішень у сфері управління Інтернетом дуже важливо дотриматися принципу порівняння. З юридичного погляду, проблеми правового регулювання Інтернет можна розділити на дві великі групи:

1) технічне регулювання, пов'язане з визначенням основних принципів та параметрів роботи мережі;

2) регулювання відносин, що виникають при використанні Інтернет в діяльності фізичних та юридичних осіб.

У доповіді робочої групи з управління Інтернет (Шато де Боссі, 2005 рік) [1] подано визначення поняття управління Інтернет: «Управління Інтернетом являє собою розробку та застосування урядами, приватним сектором і громадянським суспільством, при виконанні ними своєї відповідної ролі, загальних принципів, норм, правил, процедур ухвалення рішень і програм, що регулюють еволюцію і застосування Інтернету».

Тобто із визначення поняття «управління Інтернетом» чітко можна виділити дві складові, що передбачають управлінський процес у сфері суспільних відносин, пов'язаних з Інтернет. По-перше, це розробка та застосування загальних принципів, норм, правил і процедур прийняття рішень, що регулюють еволюцію та використання Інтернет урядами держав, громадянським суспільством та приватним сектором при виконанні ними своїх функцій, а по-друге – розробка та запровадження програмного забезпечення для виконання функцій управ-

ліній Інтернетом.

Дане визначення передбачає державний контроль за суспільними відносинами в мережі Інтернет. Багато противників виступають саме за недопущення здійснення контролю з боку державних органів, мотивуючи це свободою та таємницею листування, захистом конфіденційності учасників Інтернет та іншими особистими правами громадян. Кожна сторона наводить багато аргументів за і проти державного контролю в Інтернет, проте, мабуть, необхідно говорити не про державне регулювання тих чи інших суспільних відносин в Інтернет, а саме про межі втручання та глибину моніторингу особистого контенту інформації державними органами.

«Управління Інтернетом» є новим терміном, який виник на зламі тисячоліть та був офіційно затверджений всесвітніми саммітами інформаційного суспільства у 2003 та 2005 роках. На сьогодні цей термін є дуже поширеним і асоціюється із координацією технічних стандартів, експлуатацією критично важливої інфраструктури, розвитком та регулюванням законодавства на всіх рівнях та із кількома міжнародними організаціями, які є лідерами у певних сферах управління мережею Інтернет [2].

Як процес, управління мережею Інтернет на сьогодні проходить етап свого формування у певну організаційну єдність на базі кількох провідних міжнародних організацій, до яких відносяться ICANN, IANA, ISOC, IETF, IGF та інші. Дані організації використовують підхід багатоаспектного формування системи управління мережею Інтернет, базуючись на підходах Й. Бенклера, який зазначав, що управління мережею Інтернет як єдиним утворенням є практично неможливим і повинно бути розділене на сфери впливу, провідними із яких є технічна, інфраструктурна та змістовна [3].

Глави держав та урядів звернулися до Генерального секретаря ООН з проханням створити Робочу групу з управління використанням Інтернет з метою підготовки документа, що став основою для переговорів на другому етапі в Тунісі. Вони признали важливість Інтернету. У прийнятій у Женеві Декларації Принципів було зазначено, що Інтернет є одним із головних елементів інфраструктури нового інформаційного суспільства, однак існують різні думки відносно прийнятності діючих інститутів і механізмів для управління процесами та вироблення політики стосовно глобального

Інтернету. На засіданні Всесвітнього саміту з питань інформаційного суспільства у Женеві в 2003 році було створено Робочу групу управління Інтернетом (РГУІ).

Робочій групі з управління Інтернетом було доручено вивчити «питання про управління використанням Інтернет і надати пропозиції для прийняття рішення відносно організації управління використанням Інтернет». Крім того, перед Робочою групою, як координатором робіт щодо управлінням Інтернетом, були поставлені наступні завдання:

- запропонувати робоче визначення «управління використанням Інтернет», підготувавши аналітику та основні принципи даної дефініції;
- дослідити та визначити основні питання державної політики, які відносяться до управління використанням Інтернет;
- сформулювати єдиний підхід щодо розуміння ролі та сфери відповідальності органів державного управління, існуючих міжнародних організацій, а також приватного сектору та суспільних організацій.

Робочою групою управління Інтернетом було визначено основні напрями роботи, та згруповано основні проблемні питання за напрямками: справедливий розподіл ресурсів; доступ для всіх; стабільне та надійне функціонування Інтернет; багатомовність і контент.

Після більш глибокого вивчення проблем Інтернету та проведення Другої зустрічі Робочої групи управління Інтернетом були також визначені напрямки щодо перспектив розвитку управління Інтернет:

- питання стосовно інфраструктури та управління обмеженими ресурсами Інтернет, включаючи управління системою назв доменів та адресами IP, керування системою кореневих серверів, технічні стандарти, однорангову мережу та міжмережіві з'єднання, інфраструктуру електрозв'язку, у тому числі інноваційні та конвергентні технології, а також багатомовність;
- питання, що стосуються використання Інтернет, включаючи спам, безпеку мереж і кіберзлочинність;
- питання, що стосуються Інтернет, однак сфера дії яких виходить за рамки Інтернет, коли існують організації, які відповідають за такі питання як, право інтелектуальної власності чи міжнародна торгівля;

- питання, що стосуються управління використанням Інтернет у аспекті розвитку, зокрема нарощування потенціалу у країнах, що розвиваються.

Розглянувши та проаналізувавши діяльність Робочої групи управління Інтернетом ми можемо зробити висновок, що це був спеціально уповноважений міждержавний тимчасово діючий орган, який визначав політику та методологію підходу до встановлення самого поняття управління Інтернетом і визначав основні проблемні напрями, що потребують регуляторної діяльності міждержавних організацій, урядів, громадських організацій і приватних осіб.

На підставі аналітичних матеріалів, підготовлених Робочою групою, були розроблені вихідні документи WSIS та запропоновано Генеральному Секретарю Організації Об'єднаних Націй вивчити питання щодо створення постійно діючого органу. Саме на Всесвітній зустрічі на найвищому рівні з питань інформаційного суспільства у Тунісі в 2005 році були підписані документи, в яких передбачалося створення нового органу для ведення політичного діалогу – форуму з питань управління Інтернетом, передбачивши для даної організаційної структури наступні повноваження:

- розгляд багатосторонніх і взаємопов'язаних питань державної політики, що відносяться до ключових елементів управління використанням Інтернет як засобу забезпечення стабільності та експлуатаційної надійності Інтернет;
 - сприяння діалогу між різними органами, що діють у різних суміжних сферах;
 - сприяння обміну інформацією та передовим досвідом і використання з цією метою досвіду академічних, наукових і технічних співтовариств;
 - взаємодія з відповідними міждержавними органами та іншими інститутами з питань, що входять до їх компетенції;
 - визначення проблем, що входять до їх компетенції та доведення їх до відповідних органів, підготовка пропозицій щодо вирішення проблемних питань;
 - підготовка рекомендацій для всіх зацікавлених сторін щодо підвищення поінформованості, створення сприятливих умов для поширення Інтернет;
- сприяння належному управлінню використанням Інтернет;
 - забезпечення та постійна оцінка основних принципів WSIS у процесі управління використанням Інтернет.

Незважаючи на всі зусилля світової інформаційної спільноти, на значний внесок Робочої групи управління Інтернетом, ще не вироблено однозначного підходу щодо управління Інтернет на міжнародному рівні. Так, М. В. Якушев, аналізуючи підсумки роботи чергового засідання форуму з питань управління використанням Інтернет відзначав: «виникає питання: що саме потрібно регулювати? Загальні підходи до розвитку Мережі, її інфраструктури та її забезпеченості? Чи йде мова про необхідність регулювати технічні аспекти – адресацію, параметри, протоколи мережі? Чи необхідно регулювати правовий статус тих, хто є суб'єктами роботи у мережі Інтернет, тобто операторів послуг та користувачів? Чи необхідно регулювати свободу інформації, регулювати законно встановлені обмеження на цю свободу, з якими всі погоджуються, виходячи із загальнолюдських цінностей та необхідностей? Це питання ще не отримало свого вирішення і є предметом жвавих дискусій» [4].

Наступною організацією, що зробила значний вклад у забезпечення управління Інтернетом, є Форум управління Інтернетом (Internet Governance Forum – IGF). Форум було створено на базі Світового саміту з питань світового суспільства (World Summit of International Society – WSIS) у 2005 році (перші збори відбулися у 2006 р.) за активної підтримки ООН.

Головні положення діяльності IGF було сформовано у рамках другого етапу створення світового інформаційного суспільства, результати якого було затверджено в Тунісі у 2005 р. Зокрема, було визначено, що IGF є міжнародною організацією, створеною як базис для проведення політичних діалогів стосовно методів і напрямів розвитку мережі Інтернет та можливості управління даним процесом [5]. Було визначено основні цілі та методи діяльності новоствореної організації, серед яких необхідно відзначити наступні:

- 1) проведення обговорень національних політик різних урядів стосовно питань управління національними сегментами мережі Інтернет;
- 2) підтримка обміну інформацією у сфері управління мережею Інтернет та новітніми

розробками ефективного впровадження інновацій у цьому напрямі;

3) надання консультацій та допомоги при розробці проектів поширення та покращання мережі Інтернет у країнах, що розвиваються;

4) розширення та активізація участі зацікавлених сторін в існуючих і запланованих механізмах управління мережею Інтернет;

5) аналіз основних тенденцій розвитку процесів управління мережею Інтернет, виокремлення ключових проблемних позицій, розробка та направлення рекомендацій до компетентних органів на національному та міжнародному рівнях;

6) підтримка створення національного потенціалу у сфері управління мережею Інтернет на базі локальних ресурсів [6].

З метою максимального досягнення поставлених цілей, IGF діє на двох взаємопов'язаних рівнях. Перший складають регіональні та національні представники форуму, до обов'язків яких входить аналіз ситуації та розробка програм розвитку для територій, які вони охоплюють. Також національні та регіональні представники виступають свого роду провідниками ідей IGF до урядових структур. Інший рівень становлять Тимчасові робочі групи, які формуються для вирішення окремої проблеми. Діяльність таких груп не формального порядку і як результат своєї роботи вони представляють сукупність рекомендаційних норм, системне впровадження яких повинне принести позитивний результат стосовно обговореної проблеми. Склад таких груп є динамічним і об'єднує членів форуму, спеціалістів у проблемній сфері та просто зацікавлених осіб.

Особливим утворенням у складі IGF є Багатостороння консультативна група (Multistakeholder Advisory Group – MAG). Дана структура включає 56 членів, які є представниками державного та приватного секторів, провідними технічними спеціалістами та представниками міжнародних організацій.

MAG одночасно є складовою IGF та ООН і здійснює функцію передавально-контрольного утворення – з боку IGF відбувається погодження нових пропозицій із Радою ООН, тоді як ООН контролює діяльність організації з метою максимального сприяння [7].

Особливої уваги заслуговує корпорація ICANN, яка є неприбутковою публічною корпорацією. Вона була заснована у 1998 р. за сприяння державного департаменту комерції

США на основі «Положень щодо покращання управління адресним простором мережі Інтернет», що включали пропозиції Національної адміністрації телекомунікацій та інформаційних технологій США щодо покращання технічного управління доменами та адресами у мережі Інтернет [8] та розташована у м. Маріна дель Рей, штат Каліфорнія.

Дана корпорація відповідає за управління інтернет-протоколами адресного простору (IPv4 та IPv6), надання адресних блоків регіональним реєстраторам та управління адресним простором доменів вищого рівня (включаючи контроль за кореневими серверами). Загалом, більша частина роботи зосереджена на розробці та запровадженні нових користувацьких доменів вищого рівня, тоді як усі технічні аспекти роботи перекладаються на організацію IANA. Це було закріплено Меморандумом порозуміння із Департаментом комерції Сполучених Штатів Америки, який був підписаний у 2006 р. та переглянутий наприкінці 2010 р.

ICANN як сукупність контролюючих органів протягом своєї діяльності досягли помітних успіхів, до яких належать наступні:

1. Ринок доменних імен. Завдяки активній діяльності ICANN було впорядковано та децентралізовано ринок доменних імен, завдяки чому утворилася система національних реєстраторів доменних імен і вдалося знизити вартість процедури реєстрації на понад 80 %.

2. Вирішення спорів. ICANN було розроблено та запроваджено рамкові програми для вирішення спорів стосовно приналежності доменних імен тим чи іншим особам. Це було оформлено у вигляді Загальних правил вирішення питань стосовно доменних імен (The Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy – UDRP). Згідно з даними правилами вирішення приналежності доменного імені проводиться або авторизованим сервіс-провайдером (без участі судових органів), або через судові органи із застосуванням прискореного адміністративного розгляду.

3. Домени вищого рівня. Під час роботи ICANN було вирішено розширити мережу доменних імен вищого рівня. Починаючи із 1998 р. цю мережу було розширено на 13 доменних імен вищого рівня (близько 6 млн нових доменів) і на сьогодні дана мережа нараховує 19 загальних доменів, які відносяться до певних галузей діяльності (.aero, .mobi, .travel)

або регіонів світу (.asia) та 189 національних дволітерних доменів.

4. Мова доменів. У результаті тривалих дискусій ICANN було запроваджено використання національних алфавітів більшості країн світу для створення назв доменів. Так, у межах даної програми було створено 11 тестових алфавітів, які в даний момент уже доступні для використання при реєстрації. До них було віднесено російський, арабський, китайський, корейський, перський, тамільський та ізраїльський алфавіти а також хінді. Планується розширення цього списку [9].

Згідно зі статусом корпорації ICANN, головними напрямками діяльності є загальна координація глобальної системи унікальних ідентифікаторів у мережі Інтернет і забезпечення стабільності та безпечності операцій із елементами даної системи.

Якщо деталізувати, то ICANN у своїй діяльності виокремлює такі напрями:

1) координація розподілу та призначення трьох складових системи унікальних ідентифікаторів у мережі Інтернет:

- імена доменів;
- Інтернет-протокол адресації та нумерації;
- порти та параметри нумерації;

2) координація діяльності та розвитку системи кореневих DNS серверів;

3) розвиток правового поля, яке регулює відносини у сфері технічної частини функціонування мережі Інтернет.

На підставі зазначеної інформації, можна зробити висновок, що система органів управління мережею Інтернет розвивалася паралельно із самою мережею і відображала актуальний стан речей у цій сфері. Прикладом цього є те, що у період свого становлення мережа Інтернет потребувала в першу чергу технічного забезпечення, а вже потім певних правових обґрунтувань, тому у цей період була сформована та активно розвивалась IETF. Після завершення процесу становлення та після глибокого проникнення у всі сфери діяльності мережа Інтернет почала потребувати ширшого представлення у правовому полі, що і спричинило появу та розвиток ICANN, IANA, ISOC та IGF як міжнародних органів, які проводять політику зближення реального правового статусу мережі Інтернет із тим, який, на думку дослідників, є найбільш сприятливим для подальшого світового розвитку.

Також у процесі аналізу можна виділити цілісність системи організацій, які займаються питаннями управління мережею Інтернет. Це проявляється в тому, що організації зв'язані одна із одною через систему спільних внутрішніх утворень та підконтрольних структур. Так, яскравим прикладом є зв'язок ICANN та ISOC через IETF, яка одночасно є складовою обох організацій і виконує подібні функції.

Можна виділити і загальну кластерність системи організацій, що займаються питаннями управління мережею Інтернет. Це пов'язано загалом із тим, що, будучи поєднаними у єдиний механізм, вони одночасно є включеними у сукупність процесів створення світового суспільства і мережу ООН, що дозволяє організаціям з питань управління Інтернетом надавати рекомендації у рамках компетенції у поєднанні із загальними програмами розвитку, які пропонуються іншими кластерними групами світової системи.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок про те, що вплив управління суспільними відносинами, пов'язаними з Інтернетом, з боку державних органів у світі постійно зростає. Чим більше різноманітних функцій звичайних суспільних відносин переноситься в мережу (електронна комерція, електронні розважальні заходи, ЗМІ та ін.) тим сильніше відчувається необхідність у правовому регулюванні даних відносин, і насамперед спеціалізованими органами держави.

Література

1. Доклад рабочей группы по управлению Интернетом. Шато де Босси, 2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.isu.org.ua>
2. Зайцева О. К. Становлення міжнародної політики регулювання Інтернет-середовища / О. К. Зайцева // Вісник національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право: зб. наук. праць. – Київ: ІВЦ «Політехніка», 2009. – № 4. – 193 с.
3. *Yoshai Benkler*. From Consumers to Users: Shifting the Deeper Structures of Regulation Towards Sustainable Commons and User Access, 52 Fed Comm. L.J. 561, (2000)
4. Якушев М. В. Управление интернетом на международном уровне: актуальные вопросы для Российской Федерации / Михаил Владимирович Якушев // Информационное общество. – 2008. – № 3 – 4. – С. 6 – 8.

5. *The Internet Governance Forum* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_Governance_Forum

6. *Итоговые документы World Summit on International Society (WSIS)*. Декабрь 2005 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.itu.int/wsis/outcome/booklet-ru.pdf>

7. *The Multistakeholder Advisory Group (MAG)* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.intgovforum.org/cms/magabout>

8. *Technical management of Internet names and address* [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.ntia.doc.gov/ntiahome/domainname/domainname130.htm>

9. *What's the effect of ICANN's role and work on the Internet?* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icann.org/en/participate/effect-on-internet.html>

А. Н. Новицкий

Международный опыт правового регулирования Интернет

Статья посвящена исследованию правового регулирования общественных отношений Интернет. Анализируются различные подходы и классификационные особенности правового регулирования Интернет как технологической сети и как особой среды, в которой осуществляются коммуникативные отношения.

Определяется ведущая роль государства в регулировании сети Интернет и установке законодательного обеспечения, при этом отмечается значимость саморегулируемых отношений. В статье анализируются деятельность специально уполномоченных органов, осуществляющих свою деятельность по обеспечению функционирования сети Интернет. Сделаны соответствующие выводы и даны рекомендации.

Ключевые слова: Интернет, международные отношения, управление Интернетом, правовое регулирование общественных отношений.

A. Novitskiy

International experience of legal regulation of the Internet

This article investigates the legal regulation of social relations in Internet. Various approaches and classification peculiarities of legal regulation of the Internet as a technology network and as a special environment in which committed communication are analyzed.

It is determined the leading role of the state in regulating of the Internet and in establishing of legal framework, thus noted the importance of the self-regulating relations.

It is noted that the Internet has no distinct national borders, so the classic form of legal regulation of social relations that arose in the scope of the Internet is no longer effective.

Key words: Internet, international relations, internet governance, the legal regulation of social relations.